

KR.0002.6.2026

Posiedzenie Rady NCN 10-11 czerwca 2026 r.

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki

Kraków, ul. Twardowskiego 16

W dniach 10-11 czerwca 2026 r. odbyło się kolejne posiedzenie Rady Narodowego Centrum Nauki (NCN). Pierwszego dnia miały miejsce spotkania Komisji Odwoławczej i Komisji zadaniowych Rady NCN: ds. współpracy międzynarodowej, ds. regulaminów i procedur, ds. oceny efektów działalności NCN oraz posiedzenia głównych Komisji dziedzinowych: Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce (HS), Nauk Ścisłych i Technicznych (ST) oraz Nauk o Życiu (NZ). Posiedzenie plenarne Rady NCN odbyło się 11 czerwca br. zgodnie z przyjętym porządkiem obrad.

Kluczowym punktem czerwcowych obrad było omówienie spraw związanych z konsultacjami ze środowiskiem naukowym zmian dotyczących ograniczeń w składaniu wniosków w konkursach NCN. W wyniku wielomiesięcznej dyskusji, Rada podjęła wstępną decyzję o wprowadzeniu ograniczeń w zasadach udziału w konkursach grantowych NCN. Planowane działania mają na celu dostosowanie procedur do aktualnych wyzwań związanych z systematycznie rosnącą liczbą wniosków składanych w konkursach, co sprawia, że wskaźnik sukcesu utrzymuje się na niskim poziomie. W konsekwencji znacząco rośnie też obciążenie organizacyjne NCN oraz ekspertów oceniających aplikacje, co stwarza realne zagrożenie dla utrzymania wysokiej jakości i terminowości procesu oceny. Istotnym wyzwaniem jest również rosnąca kosztochłonność proponowanych do finansowania badań, co dodatkowo ogranicza liczbę projektów możliwych do sfinansowania w ramach przyznanego budżetu. W obliczu tych wyzwań planowane jest wprowadzenie bardziej selektywnych mechanizmów konkursowych, które wpłynęłyby na ograniczenie liczby wniosków i jednocześnie zachęciłyby doświadczonych naukowców w realizacji grantów NCN do większej aktywności w pozyskiwaniu środków na badania w programach europejskich. Pozwoliłoby to na dywersyfikację źródeł finansowania badań oraz utrzymanie dostępności oferty konkursowej NCN dla badaczy na wszystkich etapach kariery naukowej. Rada NCN planuje wdrożenie od 2027 roku ograniczenia liczby składanych wniosków w konkursach NCN. Zgodnie z zamierzeniem Rady, ta sama osoba będzie mogła być wskazana jako kierownik projektu tylko w jednym wniosku składanym w konkursach NCN w ciągu danego roku kalendarzowego. Rada planuje również wprowadzenie od 2028 roku ograniczenia w konkursie OPUS dla osób, które otrzymały co najmniej dwa granty w ramach tego programu. Kierownik projektu, który w ciągu ostatnich 10 lat otrzymał co najmniej dwa granty OPUS, będzie mógł wystąpić z kolejnym wnioskiem o finansowanie badań w konkursie OPUS, pod warunkiem wcześniejszego złożenia wniosku w programach ERC (na zasadach zbliżonych do obowiązujących w konkursie MAESTRO), szczególnie w sytuacji, gdy wysoko ocenione projekty ERC, ale nie finansowane przez ERC, mogą otrzymać dofinansowanie z Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG). Rada NCN nie wyklucza, że planowane ograniczenia, jeśli zostaną wprowadzone, będą miały charakter czasowy i zostaną zmodyfikowane, jeśli budżet NCN zostanie znacząco zwiększony. Zapowiedź przyjętych przez Radę kierunków działań została przedstawiona na [stronie internetowej NCN](#).

W dalszej części posiedzenia Rada zapoznała się z aktualnymi działaniami NCN w obszarze współpracy międzynarodowej, ze szczególnym uwzględnieniem programów planowanych do uruchomienia w najbliższych miesiącach oraz na początku przyszłego roku. Przedstawiono

działalność międzynarodową NCN prowadzoną w ramach programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz innych inicjatyw finansowanych lub współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w tym realizowanych we współpracy dwu- i wielostronnej oraz w oparciu o procedurę agencji wiodącej (Lead Agency Procedure – LAP). Rada wysoko oceniła aktywność międzynarodową NCN oraz znaczenie współpracy, zwłaszcza w ramach programów zapewniających dodatkowe źródła finansowania. Jednocześnie zwrócono uwagę na rosnące obciążenie administracyjne agencji wynikające z dynamicznego wzrostu liczby składanych wniosków oraz potrzebę racjonalizacji oferty konkursowej. Podkreślono konieczność strategicznego planowania programów z uwzględnieniem rzeczywistych możliwości operacyjnych NCN oraz właściwej koordynacji działań krajowych i międzynarodowych. Rada zadeklarowała również aktywne włączenie się w wyznaczanie przyszłych priorytetów i kierunków rozwoju działalności międzynarodowej NCN.

Omówiono również przygotowania do piątej edycji konkursu SHENG na polsko-chińskie projekty badawcze, planowanego do przeprowadzenia przez NCN we współpracy z National Natural Science Foundation of China (NSFC). Zgodnie z wytycznymi i praktyką europejską Rada podjęła decyzję o wykluczeniu z konkursu podmiotów powiązanych z chińskim przemysłem zbrojeniowym. Dyskusja dotyczyła także założeń finansowych konkursu, w szczególności możliwości wprowadzenia limitu finansowania przypadającego na pojedynczy projekt. Ostateczna decyzja dotycząca modelu finansowania konkursu SHENG 5 zostanie podjęta na kolejnym posiedzeniu Rady, po uzyskaniu od strony chińskiej odpowiedzi na kluczowe kwestie dotyczące harmonogramu, zakresu tematycznego oraz zasad finansowania konkursu.

Rada [uchwałą nr 48/2026](#) przyjęła zasady przeprowadzania przez NCN międzynarodowego konkursu BiodivFuture, ogłaszanego w ramach Europejskiego Partnerstwa na rzecz Bioróżnorodności *Rescuing Biodiversity to Safeguard Life on Earth*. W związku z wysokim poziomem projektów złożonych w konkursie WEAVE-UNISONO, Rada [uchwałą nr 49/2026](#) zwiększyła jego budżet o 5 mln zł, do łącznej kwoty 29 mln zł, co umożliwi sfinansowanie większej liczby polskich projektów.

[Uchwałą nr 50/2026](#) i [uchwałą nr 51/2026](#) przyjęto dokumentację konkursową dla konkursów GRIEG Bis oraz Coordination & Capacity Kick-off realizowanych w programie „Badania podstawowe” w ramach IV edycji Funduszy Norweskich i EOG na lata 2021-2028. Zgodnie z założeniami programu finansowanie zostanie przeznaczone na projekty realizowane we współpracy między Polską a Norwegią, Islandią i Liechtensteinem. Decyzją dysponentów Funduszy Norweskich i EOG, w tej edycji Funduszy szczególny nacisk położono na badania o potencjalnie istotnym znaczeniu społeczno-gospodarczym w trzech obszarach priorytetowych: zielona transformacja Europy, demokracja, praworządność i prawa człowieka oraz włączenie społeczne i odporność. Konkurs GRIEG Bis przeznaczony na projekty badawcze realizowane wspólnie z partnerami z krajów EOG oraz konkurs Coordination & Capacity Kick-off wspierający nawiązywanie współpracy i przygotowanie koncepcji interdyscyplinarnych projektów, zostaną ogłoszone przez NCN 17 czerwca br.

W dalszej części obrad Rada [uchwałą nr 52/2026](#) i [uchwałą nr 53/2026](#) ustaliła wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursach MAESTRO 18 i SONATA BIS 16, planowanych do ogłoszenia przez NCN 15 czerwca br. Budżet konkursu SONATA BIS 16 ustalono na poziomie 220 mln zł, natomiast budżet konkursu MAESTRO 18 wyniesie 30 mln zł. Ponadto [uchwałą nr 54/2026](#) Rada zwiększyła o 10 mln zł budżet konkursu SONATINA 10. Łączna kwota przeznaczona na finansowanie projektów w tym konkursie wyniesie 60 mln zł, z czego 15 mln zł zostanie przeznaczone

na projekty w dziedzinie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, 20,5 mln zł na projekty z zakresu nauk o życiu oraz 24,5 mln zł na projekty z obszaru nauk ścisłych i technicznych. Kontynuując dyskusję nad strukturą paneli NCN, w ramach których ogłaszane i przeprowadzane są konkursy na projekty badawcze, Rada [uchwałą nr 56/2026](#) przyjęła stanowisko dotyczące uchwał Komitetu Mechaniki PAN, Komitetu Budowy Maszyn PAN, Komitetu Inżynierii Produkcji PAN oraz Komitetu Inżynierii Materiałowej i Metalurgii PAN w sprawie utworzenia panelu dziedzinowego dedykowanego badaniom podstawowym w obszarze inżynierii mechanicznej. Rozpatrzono również wniosek Polskiego Konsorcjum Ochrony Radiologicznej dotyczący utworzenia podpanelu „Ochrona Radiologiczna” poświęconego badaniom podstawowym w zakresie ochrony przed promieniowaniem jonizującym, przyjmując w tej sprawie [uchwałę nr 57/2026](#).

Rada kontynuowała także prace nad wewnętrznymi regulacjami NCN. Przyjęła rekomendacje dla Dyrektora NCN dotyczące usprawnienia procesu oceny wniosków, obejmujące m.in. zwiększenie transparentności i jakości recenzji, wzmocnienie roli przewodniczących Zespołów Ekspertów w doborze ekspertów zewnętrznych oraz rozszerzenie uprawnień do merytorycznej weryfikacji uzasadnień ocen końcowych. Celem rekomendacji jest wsparcie Koordynatorów Dyscyplin oraz zwiększenie efektywności procesu oceny. Omówiono również zasady unikania konfliktu interesów przez członków Rady przy doborze ekspertów do Zespołów Ekspertów oceniających wnioski w konkursach NCN. Przedmiotem dyskusji były także przygotowania do audytu procesu oceny wniosków, planowanego na drugą połowę roku, obejmującego ocenę funkcjonowania Zespołów Ekspertów oraz pracy Koordynatorów Dyscyplin.

Na zakończenie posiedzenia Rada [uchwałą nr 58/2026](#) wybrała Zespół Ekspertów do ponownej oceny wniosków skierowanych do rozpatrzenia przez Komisję Odwoławczą.

Prof. dr hab. Tomasz Dietl
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki
/– podpisano cyfrowo/